

Odense Kommune

**Kvalitetsstandard for behandling af
stofmisbrug i Odense Kommune**

Januar 2019

Forord ved Rådmanden for Beskæftigelses- og Socialforvaltningen

Kvalitetsstandarden skal være et opslagsværk, hvor man som borger, pårørende, samarbejdspartner mv. kan se den kvalitet og det serviceniveau, som der er i Odense Kommunes misbrugsbehandling. Derfor skal kvalitetsstandarden være skrevet i et lettilgængeligt sprog, så alle interesserede har adgang til klar og enkel information om misbrugsbehandlingen.

Som Beskæftigelses- og Socialudvalg arbejder vi for, at så mange som muligt af Odenses borgere er i job eller i gang med at tage en uddannelse. Og vi arbejder for at udsatte i Odense har et godt liv. Misbrugsbehandlingen er en del af dette. Misbrugsbehandlingen i Odense Kommune skal mindske de skader som et misbrug har for brugeren, familien og det omgivende samfund. Det sker ved at misbrugsbehandlingen hjælper borgeren med at stoppe med sit misbrug af stoffer, eller alternativt hjælper borgeren til at reducere sit misbrug.

Har borgeren andre sideløbende indsatser, er i job eller er i gang med en uddannelse, er det vigtigt, at der sikres en god koordination. Misbrugsbehandlingen skal - ofte i samspil med andre indsatser – give borgeren forbedret forudsætninger for at skabe en positiv udvikling i sit liv. Det kan f.eks. være ift. psykiske problemer, borgerens sociale netværk samt uddannelse eller job.

Kvalitetsstandarden er besluttet af Beskæftigelses- og Socialudvalget og Ældre og Handicapudvalget i Odense Kommune.

Brian Dybro
Rådmand for Beskæftigelses- og Socialforvaltningen

Resumé

Kvalitetsstandarden er bygget op i en række afsnit. Nedenfor forklares indholdet for hvert afsnit.

Afsnit 1 beskriver målgruppen for stofmisbrugsbehandlingen, målene for stofmisbrugsbehandlingen, samt hvilket værdigrundlag og lovgrundlag der ligger til grund for stofmisbrugsbehandlingen.

Afsnit 2 beskriver de forskellige indgange til hjælp til et stofmisbrug som borger eller pårørende. Derudover beskrives personalets faglighed.

Afsnit 3 beskriver hvordan visitationen til misbrugsbehandlingen foregår, samt hvad behandlingsgarantien og frit valg betyder.

Afsnit 4 beskriver behandlingsplanen, tilbud om handleplan (§ 141) og metoden i behandlingen.

Afsnit 5 beskriver de forskellige afdelinger i misbrugsbehandlingen.

Afsnit 6 beskriver hvordan det foregår, hvis en borger har behov for dagbehandling eller døgnbehandling

Afsnit 7 beskriver behandlingssystemets tilbud til særlige grupper

Afsnit 8 beskriver de forskellige klagemuligheder, hvis man som borger er utilfreds med visitation, personale eller behandling.

Indhold

1. Indledende	4
1.1. Målgruppe for stofmisbrugsbehandlingen.....	4
1.2. Mål for stofmisbrugsbehandlingen	4
1.3. Værdigrundlag for stofmisbrugsbehandlingen	4
1.4. Lovgrundlag for stofmisbrugsbehandlingen.....	5
2. Behandlingssystemets organisation	6
2.1. Organisation – din indgang til rådgivning og behandling.....	6
2.2. Personalets faglige kvalifikationer og kompetencer	7
3. Visitation, behandlingsgaranti og frit valg af behandlingssted.....	7
3.1. Visitation	7
3.2. Behandlingsgaranti.....	8
3.3. Frit valg.....	8
4. Behandlingsplan, tilbud om handleplan (§ 141) og metode.....	9
4.1. Behandlingsplan og opfølgning	9
4.2. Tilbud om handleplan (§ 141)	9
4.3. Metode.....	10
5. Afdelinger i Odense Kommunes stofmisbrugsbehandling.....	11
6. Dagbehandling og døgnbehandling	18
7. Behandlingssystemets tilbud til særlige grupper	18
7.1 Behandling til borgere med stofmisbrug og samtidigt alkoholmisbrug	18
7.2 Behandling af borgere med både stofmisbrug og psykiske lidelser	19
7.3 Behandling til gravide borgere med stofmisbrug og borgere med stofmisbrug med børn.....	19
7.4 Rådgivning til pårørende og unge	20
8. Klageadgang	21
8.1. Klageadgang i forbindelse med den socialfaglige stofmisbrugsbehandling	21
8.2. Klageadgang i forbindelse med den sundhedsfaglige stofmisbrugsbehandling	22
8.3. Klageadgang vedr. utilfredshed over personalet	22

1. Indledende

Denne kvalitetsstandard for behandling af stofmisbrug i Odense Kommune henvender sig til borgere, pårørende, sagsbehandlere og samarbejdspartnere. Den beskriver den hjælp, som borgere kan forvente at modtage på kommunens forskellige tilbud om misbrugsbehandling.

1.1. Målgruppe for stofmisbrugsbehandlingen

I Odense Kommune tilbydes rådgivning og behandling til voksne og unge, der oplever problemer med stoffer.

Rådgivning bliver tilpasset den enkelte borgeres behov og kan både have et forebyggende sigte og have til formål at bringe borgeren ud af sit misbrug.

Behandling for stofmisbrug er relevant for borgere, der har et skadeligt forbrug af rusmidler. Et skadeligt forbrug er kendetegnet ved et brugsmønster af et rusmiddel eller lægemiddel, som medfører fysisk, psykisk eller social skade for brugeren. Rusmidler er her forstået som ethvert uautoriseret brug af psykoaktive stoffer. Borgere, der alene har et alkoholmisbrug og søger behandling, er således ikke omfattet af denne kvalitetsstandard.

Odense Kommunes tilbud om behandling for misbrug er udviklet med henblik på at opfylde behandlingsbehovene hos en bred målgruppe af borgere med stofmisbrug. Behov der kan variere afhængig af alder, misbrugsmønstre, fysisk og psykisk funktionsevne, social og familiemæssig situation mv.

1.2. Mål for stofmisbrugsbehandlingen

Målet med behandlingsindsatsen er at mindske de misbrugsrelaterede skader for brugeren, familien og det omgivende samfund. Det sker ved at hjælpe borgeren til at ophøre med sit misbrug. Hvor dette mål ikke er realistisk, hjælpes borgeren til at reducere sit misbrug og/eller de skader, der følger af misbruget.

Misbrugsbehandlingen skal som overordnet mål medvirke til, at borgeren får et bedre liv. Herunder skal misbrugsbehandlingen fremme mulighederne for, at borgerne kan varetage et job/tage en uddannelse (med mindre borgeren er i en position, hvor det ikke er relevant – f.eks. hvis borgeren er pensionist). Dette bredere perspektiv er vigtigt i arbejdet med misbrugsbehandlingen og i den koordination som er nødvendig ift. job, uddannelse og andre indsatser og forløb, som borgeren kan være i.

1.3 Værdigrundlag for stofmisbrugsbehandlingen

Behandlingsindsatsen bygger på respekt for individet og på den nyeste evidensbaserede viden om indsatser og effekt. I behandlingen gælder følgende grundvilkår:

- Behandlingen skal være frivillig¹
- Behandlingen skal være gratis for borgeren
- Behandlingen skal være lettilgængelig
- Behandlingen tilbyder et varieret behandlingstilbud ud fra erfarings- og evidensbaserede metoder knyttet an til borgerens individuelle ønsker og behov.

---

¹ Undtaget herfor er unge under 18 år, hvor myndighedsindehaveren kan bestemme. Derudover har borgere med vilkår fra Kriminalforsorgen heller ikke frivillighed.

På Odense Kommunes behandlingstilbud sikres borgeren indflydelse på egen behandling og tilrettelæggelse af behandlingen. Borgerindflydelse sikres bl.a. gennem muligheden for at deltage i udarbejdelse af mål og plan for behandlingen.

I behandlingen tages udgangspunkt i følgende principper:

1. Vi understøtter **dine** mål i misbrugsbehandlingen
2. Vi møder dig der, hvor **du** ønsker at møde os
3. Vi bruger dine **ressourcer** på at nå dine mål
4. Vi møder dig som et **menneske**, der har et misbrug
5. Vores udgangspunkt er, at alle skal have noget at **leve af og leve for**

Den politiske ramme for stofmisbrugsbehandlingen i Odense Kommune udgøres af:

- Odense Kommunes Udsattepolitik
- Socialstyrelsens nationale retningslinjer for den sociale stofmisbrugsbehandling
- Sundhedsstyrelsens vejledning til læger, der behandler opioidafhængige patienter med substitutionsmedicin
- Sundhedsstyrelsens forebyggelsespakke for stoffer
- Odense Kommunes vision om Odense som hashfri ungdomsuddannelsesby i 2025

1.4. Lovgrundlag for stofmisbrugsbehandlingen

Kvalitetsstandarden beskriver borgerens ret til at modtage - og kommunens pligt til at tilbyde - social stofmisbrugsbehandling inden for behandlingsgarantien. Kvalitetsstandarden beskriver også den ret, borgeren har til at vælge mellem offentlige og private godkendte behandlingstilbud, som kan sidestilles med det tilbud, som kommunen har visiteret til. Derudover beskrives den sundhedsfaglige stofmisbrugsbehandling og muligheden for anonym stofmisbrugsbehandling.

1.4.1. Socialfaglig stofmisbrugsbehandling jf. servicelovens § 101

Odense Kommune tilbyder social behandling for stofmisbrug i overensstemmelse med servicelovens § 101. Tilbuddet skal iværksættes senest 14 dage efter borgerens anmodning om at komme i behandling.

Den sociale stofmisbrugsbehandling tilbydes personer, hvor stofmisbruget typisk ses i kombination med andre og ofte komplekse sociale problemer, som gør, at der er behov for andre sociale indsatser ud over stofmisbrugsbehandling (jf. servicelovens § 101)

1.4.2. Sundhedsfaglig stofmisbrugsbehandling jf. sundhedslovens § 142

I tilknytning til den sociale behandling for stofmisbrug er Odense Kommune forpligtet til at tilbyde en sundhedsfaglig stofmisbrugsbehandling (jf. sundhedslovens § 142).

Personer, der ønsker at komme i social stofmisbrugsbehandling, har ret til en lægesamtale, hvor der gennemføres en lægelig undersøgelse for misbruget og afhængigheden (herunder behov for abstinensbehandling) såvel som for de psykiske og fysiske funktionsnedsættelser, der knytter sig til misbruget. Lægesamtalen giver tidligt i forløbet lægen mulighed for at vurdere grundlaget for at iværksætte lægelig stofmisbrugsbehandling.

Lægelig stofmisbrugsbehandling med substitutionsmedicin er en del af kommunens samlede behandlings- og omsorgstilbud for personer med stofmisbrug. Det er behandlingsansvarlige overlæges og ledelsens ansvar at tilrettelægge den samlede behandlingsindsats. Den behandlingsansvarlige overlæge og ledelsen sikrer således den fornødne sammenhæng mellem en evt. lægelig behandling, den psykosociale indsats og indsatsen mod de sociale problemer, som borgeren i øvrigt måtte have. Det er således kommunes ansvar at sikre en koordineret sundhedsfaglig og socialfaglig behandlingsindsats.

1.4.3. Anonym stofmisbrugsbehandling jf. servicelovens § 101 a

Odense Kommune tilbyder anonym, ambulat behandling af stofmisbrug til personer, der har et behandlingskrævende stofmisbrug, men som ikke har andre sociale problemer (jf. servicelovens § 101 a).

Der er ikke behandlingsgaranti for borgere, der henvender sig om anonym ambulant behandling. Og der er ikke mulighed for frit valg af behandlingstilbud for borgere, der henvender sig anonymt.

2. Behandlingssystemets organisation

2.1. Organisation – din indgang til rådgivning og behandling

Odense Kommunes behandlingstilbud varetages af Behandlingscenter Odense (herunder Unge & Rusmidler samt Voksne & Rusmidler) og Vista Balboa. Odense Kommune tilbyder både rådgivning og behandling af borgere, der oplever problemer med stoffer.

Hvor borgeren vil modtage sin rådgivning behandling afhænger af borgerens alder, og hvilket stof der misbruges.

Borgere under 18 år med et misbrug af illegale rusmidler eller alkoholmisbrug

Borgere under 18 år med et stofmisbrug eller alkoholmisbrug behandles ved **Unge & Rusmidler**.

Borgere mellem 18 og 30 år med et misbrug af illegale rusmidler

Borgere mellem 18 og 30 år med et misbrug af hash, kokain eller andre euforiserende stoffer behandles ved **Unge & Rusmidler**.

Borgere over 18 år med misbrug af benzodiazepiner og opiater

Borgere over 18 år med misbrug af benzodiazepiner og opiater (eksempelvis heroin) behandles ved **Voksne & Rusmidler**.

Borgere over 30 år med et misbrug af illegale rusmidler

Borgere over 30 år med et stofmisbrug behandles ved **Voksne & Rusmidler**.

Borgere med svære sindslidelser og et omfattende stof- og/eller alkoholmisbrug

Borgere med svære sindslidelser og et omfattende stof- og/eller alkoholmisbrug behandles ved **Vista Balboa**. Det er ikke muligt selv at henvende sig til Vista Balboa med henblik på at starte misbrugsbehandling (se afsnit 3.1 om visitation), men alle kan rette henvendelse til Vista Balboa omkring en borger, der evt. hører til Vista Balboas målgruppe)

Anonym behandling

Borgere med et stofmisbrug, der ønsker anonym rådgivning og behandling, behandles ved **Unge & Rusmidler**.

Rådgivning til pårørende til borgere med et stofmisbrug.

Både Unge & Rusmidler samt ved Voksne & Rusmidler tilbyder rådgivning til pårørende.

Kontaktadresser for misbrugsbehandlingen Odense

UNGE & RUSMIDLER

Slotsgade 7, i gården

5000 Odense C

T: 63 75 26 30

E: ungeafdelingen@odense.dk

VOKSNE & RUSMIDLER

Grønlandsgade 13

5000 Odense C

T: 63 75 17 50

E: stofmisbrug@odense.dk

Vista Balboa

Absalonsgade 17

5000 Odense C

T: 65 51 61 20

E: eho@odense.dk

2.2. Personalets faglige kvalifikationer og kompetencer

Misbrugsbehandlingen i Odense Kommune indeholder et bredt spektrum af forskellige fagligheder bl.a. socialrådgivere, sygeplejersker, ergoterapeuter, social- og sundhedsassistenter, pædagoger, læger, psykologer mv.

Der arbejdes ud fra forskellige behandlingsmetoder og tilgange. Der arbejdes efter erfarings- og evidensbaserede metoder, således at vi kan tilbyde den bedste og mest kvalificerede behandling.

Personalet har forskellige uddannelsesmæssige overbygninger på deres grunduddannelser i bl.a.:

- Den systemiske grunduddannelse
- Kognitiv grunduddannelse
- Konflikt håndtering
- Den motiverende samtale (MI)
- NADA

Personalegruppen modtager løbende faglig supervision både internt og eksternt.

Der henvises i øvrigt til www.tilbudsportalen.dk for en mere detaljeret beskrivelse af de enkelte enheders faglige kompetencer og udvikling af de enkelte tilbud.

3. Visitation, behandlingsgaranti og frit valg af behandlingssted

3.1. Visitation

Behandlingscenter Odense

Når en borger med et misbrug henvender sig ved Behandlingscenter Odense, får borgeren en tid til en visitationssamtale og tilbydes tid til en gratis lægesamtale. Ved visitationssamtalen foretages en udredning.

Unge under 25 år udredes enten efter UngMap-metoden eller efter ASI-metoden (Addiction Severity Index). Borgere over 25 år udredes efter ASI-metoden.

UngMap er en forskningsbaseret metode til at identificere særlige belastninger, ressourcer, rusmiddelbrug/-misbrug og trivsel hos den unge. På baggrund af UngMap tilvejebringes en nuanceret beskrivelse af den unge, hvorfra der udarbejdes et forslag til en behandlingsplan, der gennemgås sammen med den unge og evt. forældre.

ASI-udredningen hjælper med at kortlægge misbrugets karakter og omfang – og øvrige sociale og helbredsmæssige faktorer, der kan få betydning for behandlingsindsatsen. På baggrund af ASI udarbejdes et forslag til en behandlingsplan, der gennemgås med borgeren.

Hvilken behandling, der tilbydes, afhænger af den enkeltes situation, ønsker og tidligere erfaring med behandling. Selve behandlingen vil foregå i Behandlingscenter Odense eller ved henvisning til et kommunalt eller privat tilbud.

Den ambulante behandling kan påbegyndes umiddelbart efter visitationssamtalen, når behandlingen foregår i Odense Kommunes egne behandlingstilbud.

Vista Balboa

Visitationen til Vista Balboa foregår via Ældre- og Handicapforvaltningen, som er den ansvarlige myndighed. En borger kan ikke selv henvende sig ved Vista Balboa med henblik på at komme i behandling. I stedet foregår det ved, at man som borger bliver visiteret til Vista Balboa. Visitation kræver, at borgeren af Ældre- og Handicapforvaltningen er afklaret til at være en del af målgruppen for Vista Balboa.

3.2. Behandlingsgaranti

Alle borgere har et lovfæstet retskrav på at få et tilbud om social stofmisbrugsbehandling inden for 14 dage efter, at de henvender sig med ønske om behandling. Det bliver kaldt en behandlingsgaranti. Hvis det besluttede behandlingsforløb ikke kan iværksættes inden for behandlingsgarantien, er Odense Kommune forpligtet til at tilbyde at indskrive borgeren i et andet offentligt eller privat godkendt behandlingstilbud, der kan igangsætte behandlingsforløbet inden for fristen på 14 dage.

Ønsker borgeren at benytte et andet behandlingstilbud, end det Odense Kommune har visiteret dig til, kan fristen på de 14 dage dog fraviges.

3.3. Frit valg

Borgerne har ret til at vælge mellem offentlige og private godkendte behandlingstilbud af tilsvarende karakter som det, kommunen har visiteret til. Retten til frit valg af behandlingssted kan dog begrænset hvis særlige hensyn til borgeren taler for det.

At behandlingstilbuddet skal være af tilsvarende karakter betyder bl.a., at hvis borgeren f.eks. tilbydes et ambulante behandlingstilbud af kommunen, har borgeren ikke mulighed for frit at vælge et døgntilbud, da der er tale om forskellige grader af intensitet i de to typer af tilbud. Det ønskede behandlingstilbud må heller ikke være væsentligt dyrere, end det tilbud kommunen har visiteret til.

Der kan kun vælges mellem behandlingstilbud, der er oplyst i Tilbudsportalen (www.tilbudsportalen.dk).

Ønsker borgeren at benytte sig af muligheden for at vælge et andet behandlingstilbud, end det borgeren er visiteret til, skal det fortsat være muligt for kommunen at følge de faglige retningslinjer og mål, der er beskrevet i borgerens behandlingsplan.

Henvender borgeren sig anonymt med ønske om ambulante behandling, er der ikke mulighed for frit valg af behandlingstilbud.

I Odense orienterer vi om muligheden for frit valg af behandlingssted.

4. Behandlingsplan, tilbud om handleplan (§ 141) og metode

4.1. Behandlingsplan og opfølgning

Behandlingstilbuddet udarbejder en behandlingsplan i samarbejde med borgeren. Planen indeholder en faglig begrundelse for det behandlingstilbud, som borgeren er blevet visiteret til. Planen vil desuden beskrive, hvad den konkrete behandling består af, og hvor den vil foregå. Borgeren og behandler sætter i samarbejde mål for behandling, som indskrives i behandlingsplanen. Behandlingsplanen følger borgeren under hele behandlingsforløbet og bliver fulgt op efter nærmere fastlagte intervaller tilpasset borgerens forløb.

Under borgerens behandlingsforløb vil der blive fulgt op på målene i behandlingsplanen for at se, om behandlingen forløber planmæssigt, og om behandlingsmålene opnås.

Når borgeren indskrives i behandling, kan der samtidig anføres i behandlingsplanen, at der følges op senest 1 måned efter behandlingsforløbet afsluttes, og igen 6 måneder efter behandlingsforløbet er afsluttet. Der er tale om et frivilligt tilbud, der har til formål at tilbyde borgeren hjælp tidligt i forløbet, hvis der er sket et tilbagefald. Opfølgningen foretages af det behandlingstilbud, hvor borgeren har været i behandling.

Opfølgningen efter endt behandling består af en samtale om status på borgerens situation – herunder om borgeren fortsat opretholder målet med behandlingsplanen og om behovet for koordination af øvrige indsatser. Måden hvorpå borgeren bliver kontaktet ved opfølgning på behandlingsplanen aftales med behandleren ved udarbejdelse af behandlingsplanen.

4.2. Tilbud om handleplan (§ 141)

Ud over en behandlingsplan tilbyder borgerens koordinerende sagsbehandler fra hjemkommunen en koordineret handleplan jf. servicelovens § 141. Handleplanen er et redskab, der sætter en ramme for den samlede indsats, som borgeren tilbydes. Handleplanen har som målsætning at sikre en koordineret og helhedsorienteret indsats med udgangspunkt i borgerens egne ønsker og behov.

I Odense Kommune udarbejdes denne handleplan af en koordinerende sagsbehandler fra Beskæftigelses- og Socialforvaltningens Ungerådgivning (under 30 år) eller fra afsnittet Job og Udvikling (over 30 år).

Handleplanen giver borgeren mulighed for at fremlægge, hvilke områder borgeren ønsker hjælp og støtte til. Handleplanen kan f.eks. støtte borgeren i at forandre og styrke borgerens relation til følgende punkter:

- Misbrug af stoffer eller alkohol
- Behandlingstiltag
- Familie og børn
- Socialt netværk (inklusive fritid)
- Beskæftigelse og uddannelse
- Økonomi
- Kriminalitet
- Fysisk helbred
- Psykisk helbred
- Bolig

Den koordinerende sagsbehandler vil ved udarbejdelse af handleplanen sørge for, at der skabes en hensigtsmæssig kobling til indsatserne i borgerens behandlingsplan. Handleplanen vil fungere som en koordinerende handleplan – og er dermed overordnet alle andre handleplaner, som borgeren måtte have i kommunen.

Hvis borgeren er under 18 år skal kommunen udarbejde en børnefaglig undersøgelse og i forlængelse heraf en handleplan jf. servicelovens § 50 og § 140.

Det er den koordinerende sagsbehandlers ansvar, at den socialfaglige indsats og den behandlingsfaglige indsats koordineres.

4.3. Metode

4.3.1 Tilgang

I misbrugsbehandlingen i Odense kombineres en socialfaglig og sundhedsfaglig tilgang, så der gives en helhedsorienteret misbrugsbehandling.

Misbrugsbehandlingen i Odense har en helhedsorienteret og rehabiliterende systemisk tilgang med udgangspunkt i kognitiv metode og MI (Motiverende interview). Det gælder både, når der tilbydes individuel behandling og gruppeforløb.

Det vil sige:

- at borgerens ønske til forandring er i fokus i behandlingen.
- at det er sammen med borgeren, at der skabes handling til forandring i behandlingen.
- at behandlingen sker ud fra en anerkendende tilgang, hvor der tages afsæt i borgerens ressourcer, herunder tæt samarbejde med netværk.

4.3.2 Monitorering

Stofmisbrugsbehandling monitorerer løbende indsatserne for den enkelte borger og generelt, så behandlingen er så effektiv som mulig. Målet er, at behandlingsindsatsen bygger på den nyeste evidensbaserede viden om indsatser og effekt, samt på individuelle vurderinger for hver borger ud fra systematiske opfølgninger. Derfor er behandlingen i tråd med bl.a. Socialstyrelsens nationale retningslinjer for den sociale stofmisbrugsbehandling og Sundhedsstyrelsens vejledning til læger, der behandler opioidafhængige patienter med substitutionsmedicin.

De individuelle opfølgninger sker bl.a. via oprettelse af behandlingsplan og opfølgninger og ASI med follow-up og statusskrivelse i forbindelse med visitation til andet tilbud.

5. Afdelinger i Odense Kommunes stofmisbrugsbehandling

I Odense Kommunes behandlingstilbud er der lagt vægt på, at tilrettelæggelsen af behandlingen tilgodeser borgernes forskellige behov og altid tager udgangspunkt i den enkelte borgers ønsker og erfaringer.

Nedenfor beskrives de forskellige afdelinger i misbrugsbehandlingen i Odense Kommune. Det meste af stofbehandlingen hører organisatorisk under Beskæftigelses- og Socialforvaltningen. Alle afdelingerne i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen er en del af Behandlingscenter Odense. Unge & Rusmidler er en afdeling målrettet unge i stofbehandling. Voksne & Rusmidler består af følgende afdelinger målrettet de voksne i stofbehandling – Modtagelsen, Stofophør, Stofreduktion og Heroinklinikken.

Den eneste afdeling af stofmisbrugsbehandlingen i Odense Kommune, som ikke hører under Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, er Vista Balboa. Vista Balboa er Odense Kommunes rehabiliterings- og behandlingstilbud til borgere med en dobbeltdiagnose. Organisatorisk er Vista Balboa forankret i Ældre- og Handicapforvaltningen.

Læs mere om Odense Kommunes behandlingstilbud i Behandlingscenter Odense på:

www.behandlingscenterodense.dk

Læs mere om Vista Balboa på:

www.odense.dk/vistabalboa

Behandlingscenter Odense – Unge & Rusmidler

Målgruppe	<ul style="list-style-type: none"> • Borgere under 18 år med et misbrug af illegale rusmidler eller et alkoholmisbrug. • Borgere mellem 18 og 30 år med et misbrug af illegale rusmidler • Borgere med et stofmisbrug, der ønsker anonym behandling (Begrænset målgruppe)
Åbningstider	Mandag – fredag
Kort om afdelingen	Unge & Rusmidler tilbyder anonym rådgivning og længerevarende behandlingsforløb, hvor alle unge (i målgruppen) kan få hjælp til at reducere deres forbrug af hash og andre rusmidler. Derudover kan pårørende få rådgivning.
Afdelingen tilbyder	<p>Når en borger med et misbrug henvender sig ved Unge & Rusmidler, får borgeren en tid til en visitationssamtale og tilbydes tid til en gratis lægesamtale. Ved visitationssamtalen foretages en udredning.</p> <p>På baggrund af udredningen laves en behandlingsplan. Den unges mål og individuelle behandlingsplan er styrende for behandlingsindsatsen.</p> <p>Der arbejdes helhedsorienteret omkring den unges samlede situation og relevante samarbejdspartnere inddrages.</p> <p>Derudover er der nogle særlige forhold for unge under 18 år</p> <ul style="list-style-type: none"> • Unge & Rusmidler er godkendt til at varetage alkoholbehandling for unge under 18 år • Der ydes en særlig indsats for unge under 18 år (efter U18 modellen). Tankegangen bag modellen er, at alle aspekter i den unges liv er forbundet og må bearbejdes samtidigt. Det vil blandt andet sige, at der udover misbruget arbejdes med sociale problematikker som fx netværk, familieforhold, skoleforhold, kriminalitet og beskæftigelse.
Indsatstype	<p>Ambulant behandling – som defineret i de nationale retningslinjer for den sociale stofmisbrugsbehandling.</p> <p>Ambulant behandling vil sige en behandling, hvor der er en socialfaglig behandling mindst 2 gange om måneden og højst 8 gange om måneden. Når behandlingen defineres som ambulant, så henviser det udelukkende til den socialfaglige behandling og altså ikke den sundhedsfaglige indsats.</p>

Behandlingscenter Odense - Modtagelsen

Målgruppe	<ul style="list-style-type: none"> • Borgere over 18 år med misbrug af benzodiazepiner og opiater (eksempelvis heroin). • Borgere over 30 år med et misbrug af illegale rusmidler
Åbningstider	Mandag - fredag
Kort om afdelingen	<p>Modtagelsen er borgernes indgang til Voksne & Rusmidler. Det vil sige, at det er i Modtagelsen borgerne i Odense starter deres misbrugsbehandling, med mindre borgeren hører til Unge & Rusmidlers målgruppe.</p> <p>Borgeren undersøges af en læge som udreder misbruget, følgetilstande og øvrige helbredsforhold. Herefter iværksætter lægerne eventuel medicinsk behandling af misbrugsproblematikken.</p> <p>Borgeren indskrives på behandlingscenteret og får oprettet en behandlingsplan.</p> <p>Inden for 12 uger overdrages borgeren til relevant afdeling i huset, hvor den videre behandling foregår.</p>
Afdelingen tilbyder	<p>Grundig gennemgang af borgerens sundhedsmæssige tilstand.</p> <p>Opstart af helhedsorienteret behandlingsplan der indeholder både sundheds- og socialfaglige indsatser.</p> <p>En god start på behandlingsforløbet ved at etablere en god relation.</p> <p>Hjælp til at involvere borgerens netværk.</p> <p>Tæt samarbejde med andre indsatser omkring borgeren.</p> <p>Grundig overdragelse til det efterfølgende behandlingstilbud.</p>
Indsatstype	<p>Ambulant behandling – som defineret i de nationale retningslinjer for den sociale stofmisbrugsbehandling.</p> <p>Ambulant behandling vil sige en behandling, hvor der er en socialfaglig behandling mindst 2 gange om måneden og højst 8 gange om måneden. Når behandlingen defineres som ambulant, så henviser det udelukkende til den socialfaglige behandling og altså ikke den sundhedsfaglige indsats.</p>

Behandlingscenter Odense - Stofreduktion

Målgruppe	Borgere i misbrug som har været i Modtagelsen, og som ønsker støtte til at stabilisere eller reducere sit stofmisbrug.
Åbningstider	Mandag – fredag
Kort om afdelingen	<p>Stofreduktion er et behandlingstilbud til borgere med et misbrug, som ønsker at ændre deres nuværende misbrugssituation uden at kunne overskue at have ophør som mål.</p> <p>Målet er, at borgerne stabiliseres i en sådan grad, at de opnår større overskud og dermed får flere ressourcer til at arbejde med deres nuværende situation.</p> <p>Stofreduktions arbejde sigter mod, at borgerens livskvalitet skal højnes. Dette kan føre til stofophør, men vil ikke altid gøre det.</p>
Afdelingen tilbyder	<p>Alle borgere har både en socialfaglig og en sundhedsfaglig behandler.</p> <p>Café-miljø hvor borgeren hjælpes med dagens udfordringer.</p> <p>Individuelle samtaler og gruppebehandling.</p> <p>Udekørende funktion flere gange ugentligt i eget hjem til borgere, som af psykiske eller fysiske årsager ikke kan møde op i behandlingscentret.</p> <p>Satellit-funktioner hvor borgeren kan modtage behandling i deres nærmiljø.</p>
Indsatstype	<p>Ambulant behandling – som defineret i de nationale retningslinjer for den sociale stofmisbrugsbehandling.</p> <p>Ambulant behandling vil sige en behandling, hvor der er en socialfaglig behandling mindst 2 gange om måneden og højst 8 gange om måneden. Når behandlingen defineres som ambulant, så henviser det udelukkende til den socialfaglige behandling og altså ikke den sundhedsfaglige indsats.</p>

Behandlingscenter Odense - Stofophør

Målgruppe	Borgere i misbrug som har været i Modtagelsen, og som ønsker støtte til at ophøre med deres stofmisbrug.
Åbningstider	Mandag – fredag
Kort om afdelingen	<p>Stofophør er et tilbud til de borgere, som er motiverede og parate til at arbejde målrettet med ophør af medicinsk behandling.</p> <p>Fokus i dette tilbud er på en stærk socialfaglig indsats med udgangspunkt i borgerens egne mål og ønsker.</p>
Afdelingen tilbyder	<p>Understøttende socialfaglig behandling med mulighed for individuelle og kreative løsninger.</p> <p>Synlig og forståelig behandlingsplan, udarbejdet i samarbejde med borgeren, som sikrer en klar plan frem mod borgerens mål om stoffrihed.</p> <p>Involvering af samarbejdspartnere i behandlingsplanen.</p> <p>Individuelt tilpassede behandlingsforløb med fokus på at styrke borgerens mulighed for at påbegynde/fastholde uddannelse eller job.</p>
Indsatstype	<p>Ambulant behandling – som defineret i de nationale retningslinjer for den sociale stofmisbrugsbehandling.</p> <p>Ambulant behandling vil sige en behandling, hvor der er en socialfaglig behandling mindst 2 gange om måneden og højst 8 gange om måneden. Når behandlingen defineres som ambulant, så henviser det udelukkende til den socialfaglige behandling og altså ikke den sundhedsfaglige indsats.</p>

Behandlingscenter Odense – Heroinklinikken

Målgruppe	<p>For at kunne komme i behandling på Heroinklinikken skal borgeren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Være over 18 år. • Have været i substitutionsbehandling i mindst 12 måneder • Have misbrug af heroin på trods af substitutionsbehandling • Ikke have et betydende misbrug af benzodiazepiner og alkohol. Borgere i stabil behandling med benzodiazepiner er dog ikke ekskluderet fra behandlingen. • Ikke være gravid, amme eller have aktuelle planer om graviditet • Ikke have sværere somatisk eller psykiatrisk lidelse, som kontraindicerer behandling. • Evne at samarbejde om sin behandling. <p>Målgruppen er således borgere, som har forsøgt de øvrige ambulante tilbud, inden de kommer til Heroinklinikken.</p>
Åbningstider	Mandag – Søndag
Kort om afdelingen	<p>Heroinklinikken er landets største heroinklinik. Heroinklinikken samarbejder med landets øvrige fire heroinklinikker om bl.a. mulighed for heroinbehandling i de øvrige klinikker samt konstant faglig udvikling.</p> <p>Behandlingsmål for den enkelte borger varierer fra skadesreducerende tiltag til stoffri tiltag.</p>
Afdelingen tilbyder	<p>Overvåget indtag af heroin samt metadon eller morfin.</p> <p>Helhedsorienteret arbejde med borgerne, hvor vi støtter borgerens egne ønsker om forandring og støtter borgeren i at indfri egne mål.</p> <p>Individuelle samtaler, gruppebehandlingsforløb samt ture ud af huset.</p> <p>Alle borgere har en behandler, som sammen med borgeren er ansvarlig for behandlingen.</p>
Indsatstype	<p>Ambulant behandling – som defineret i de nationale retningslinjer for den sociale stofmisbrugsbehandling.</p> <p>Ambulant behandling vil sige en behandling, hvor der er en socialfaglig behandling mindst 2 gange om måneden og højst 8 gange om måneden. Når behandlingen defineres som ambulant, så henviser det udelukkende til den socialfaglige behandling og altså ikke den sundhedsfaglige indsats.</p>

VISTA BALBOA

(Forløb for sindslidende, Ældre- og Handicapforvaltningen)

Målgruppe	<p>Vista Balboa er Odense Kommunes rehabiliterings- og behandlingstilbud til borgere med en dobbeltdiagnose. Det vil sige borgere med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Svære sindslidelser • Et omfattende stof- og/eller alkoholmisbrug • Og som følge heraf har massive vanskeligheder med at få hverdagslivet til at fungere.
Åbningstider	Mandag – søndag (opsøgende ACT-team). Mandag – lørdag (værested)
Kort om afdelingen	<p>Vista Balboa består af:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Et opsøgende ACT-team (Assertive Community Treatment) • Et værested <p>ACT-teamet er en helhedsorienteret tværfaglig indsats. Udgangspunktet for indsatsen er borgerens hverdag, og de udfordringer borgeren møder her. Teamet arbejder primært i det nærmiljø, hvor borgeren opholder sig.</p> <p>Værestedet er et rehabiliteringstilbud, som bl.a. har til formål at medvirke til at højne mestringsevnen og livskvaliteten hos en meget udsat borgergruppe. Værestedet er en træningsbane, hvor målgruppen dels kan få dækket de basale behov såsom socialt samvær, omsorg, mad, og hvor de samtidigt kan træne dét at indgå i en social sammenhæng.</p>
Afdelingen tilbyder	<p>En Rehabiliterings- og behandlingsindsats, som tager udgangspunkt i forskningsmæssige anbefalinger på dobbeltdiagnoseområdet.</p> <p>Det betyder, at Vista Balboa tilbyder en fuldt integreret og helhedsorienteret indsats. Det vil sige, at indsatsen for borgerens samlede behov er samlet i ét og samme tilbud. Det kan være behov for: psykiatrisk -, sundheds- og misbrugsbehandling, hjælp med henblik på sagsbehandling, økonomi, uddannelse, beskæftigelse, opretholdelse af bolig, træning af sociale kompetencer, familie/netværksarbejde med mere.</p> <p>Indsatsen i Vista Balboa tager afsæt i en systemisk og narrativ tilgang, hvor udgangspunktet er, at borgeren er ekspert i eget liv. Indsatsen har til sigte, at hjælpe borgeren til at opnå en så høj grad af selvstændighed og meningsfuldhed som muligt.</p>
Indsatstype	<p>Ambulant behandling og Dagbehandling – som defineret i de nationale retningslinjer for den sociale stofmisbrugsbehandling</p> <p>Ambulant behandling vil sige en behandling, hvor der er en socialfaglig behandling mindst 2 gange om måneden og højst 8 gange om måneden. Dagbehandling vil sige en socialfaglig behandling mere end 8 gange om måneden i ambulant regi. Når behandlingen defineres som ambulant/dagbehandling, så henviser det udelukkende til den socialfaglige behandling og altså ikke den sundhedsfaglige indsats.</p>

6. Dagbehandling og døgnbehandling

Behandlingstyperne for den sociale stofmisbrugsbehandling er i de nationale retningslinjer for den sociale misbrugsbehandling opdelt i fire former med stigende intensitet:

1. **Ad hoc** - Tilbud om kontakt/samtaler op til to gange om måneden.
2. **Ambulant behandling** – Socialfaglig behandling mindst 2 gange om måneden og højst 8 gange om måneden.
3. **Dagbehandling** - Socialfaglig behandling mere end 8 gange om måneden i ambulante regi
4. **Døgnbehandling** - Stoffri/stabiliserende døgnbehandling.

Det fremgår af ovenstående beskrivelse af misbrugsbehandlingen i Odense Kommune, at alle tilbuddene i Behandlingscenter Odense er ambulante behandlingstilbud. Vista Balboa er det eneste tilbud i Odense Kommune med en øget intensitet i den socialfaglige behandling, idet der her ud over den ambulante behandling også findes dagbehandling.

Hvis det af Odense Kommune vurderes, at en borger har behov for en socialfaglig stofmisbrugsbehandling, som rækker ud over indholdet i en ambulante behandling, og borgeren ikke er i målgruppen for Vista Balboa, så visiteres borgeren til et eksternt dag- eller døgnbehandlingstilbud.

De konkrete visitationer af borgere til dag- og døgnbehandlingstilbud foretages af Beskæftigelses- og Socialforvaltningens Ungerådgivning eller af en sagsbehandler i afdelingen Job og Udvikling 2. Visitation til døgnbehandling forudsætter i udgangspunktet, at de ambulante behandlingsmuligheder er afprøvet og udtømte. Endvidere skal det afklares, om kommunen har andre relevante tiltag, som skal afprøves forud for iværksættelse af evt. dag og døgnbehandling.

Ved behandling på eksterne døgnbehandlingstilbud er det en forudsætning, at dag- eller døgntilbuddet er registreret på Tilbudsportalen. Odense Kommune kvalitetssikrer løbende samarbejdet med de behandlingsinstitutioner, der visiteres til. Her følges følgende procedurer for at sikre kvaliteten:

- Der foretages individuelt tilsyn med borgerens behandling. I forbindelse med de individuelle tilsyn afholdes der samtale med borgeren for at sikre, at borgeren bliver hørt, respekteret og anerkendt.
- Der stilles krav om løbende statusbeskrivelser og slutstatus. Derudover stilles krav om beskrivelse af behandlingsindsatser og borgerens progression og fremtidige arbejdsplaner

7. Behandlingssystemets tilbud til særlige grupper

I dette afsnit beskrives, hvilke misbrugsbehandlingstilbud vi har til nogle grupper af borgere, der har brug for en særlig behandlingsmæssig og/eller social indsats.

7.1 Behandling til borgere med stofmisbrug og samtidigt alkoholmisbrug

I situationer hvor borgeren har et behandlingskrævende stofmisbrug samtidig med et behandlingskrævende alkoholmisbrug, så foretager vi en vurdering ud fra hovedstof omkring, hvor behandlingen skal foregå. Indsatsen vil således blive koordineret og foregå samme sted.

For unge under 18 er Unge & Rusmidler både godkendt til alkoholbehandling og stofmisbrugsbehandling. Tilsvarende er Vista Balboa både et sted med alkoholbehandling og stofmisbrugsbehandling. Ellers er det gældende at vores resterende behandlingstilbud ved såvel Unge & Rusmidler såvel som Voksne & Rusmidler udelukkende står for stofmisbrugsbehandlingen og ikke alkoholbehandling.

7.2 Behandling af borgere med både stofmisbrug og psykiske lidelser

Det primære behandlingsansvar for borgere med svær sindslidelse og samtidigt stofmisbrug er placeret i Odense Kommunes Ældre- og Handicapforvaltning i tilbuddet Vista Balboa. For en nærmere beskrivelse af tilbuddet se Vista Balbos boks i afsnit 5.

Borgere med lettere sindslidelser som ADHD, OCD, angst, depression eller som ikke har fået stillet en diagnose tilbydes misbrugsbehandling i Beskæftigelses- og Socialforvaltningens tilbud. Borgerne tilbydes substitutionsbehandling og anden relevant misbrugsbehandling efter samme retningslinjer som misbrugere, der ikke har psykisk lidelse.

Odense Kommune samarbejder med psykiatrien i Region Syddanmark i de tilfælde, hvor borgere har en kendt psykiatrisk diagnose eller mistanke om psykiatrisk diagnose. Derudover er der løbende erfaringsudveksling mellem Behandlingscentret og den lukkede psykiatriske afdeling på OUH i Region Syddanmark.

Svære psykiske lidelser behandles primært i Region Syddanmark, men Behandlingscentrets læger har mulighed for at udføre symptombehandling i samråd med lægerne i Behandlingspsykiatrien.

I det omfang der er tvivl om, hvilken myndighed der har behandlingsansvaret, afholder kommunen og psykiatrien et møde, hvor det konkrete samarbejde aftales. I forlængelse heraf kan der udarbejdes en koordineret indsatsplan, hvor indsatser i den kommunale stofmisbrugsbehandling og den psykiatriske behandling i regionen koordineres med øvrige indsatser i kommunen.

I forhold til unge mellem 20-30 år med misbrugsproblemer og psykiske lidelser har Odense Kommune tilbuddet PUR (Psykiatri, Unge, Rusmidler), der er forankret i Unge & Rusmidler. I PUR tilbydes unge, der har tilknytning i psykiatrien op til fem rådgivningssamtaler. Der arbejdes endvidere med opstart af koordineret indsatsplan i samarbejde med psykiatrien. PUR kan være en brobygger til behandlingssystemet, hvis den unge har et behandlingskrævende misbrug, men ikke umiddelbart vil i behandling.

7.3 Behandling til gravide borgere med stofmisbrug og borgere med stofmisbrug med børn

Odense Kommune har i samarbejde med Odense Universitets Hospital etableret FAMKO - Et navn der understreger, at samarbejdet foregår mellem FamilieAMBulatoriet og KOMmunen. Samarbejdet bygger på en samarbejdsaftale. FAMKO er en særlig indsats på tværs af Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, Børn- og Ungeforvaltningen og Familieambulatoriet på Odense Universitets Hospital. Samarbejdet skal sikre en sammenhængende og forebyggende indsats for gravide med et stofmisbrug.

Gravide med et stofmisbrug opfordres til at kontakte Familieambulatoriet på Odense Universitets Hospital. Det primære tilbud er til gravide borgere med stofmisbrug for at forebygge fosterskader som følge af stofmisbruget. Derudover er der tilbud til børn/familier, der under graviditeten har været udsat for forbrug/misbrug af vanedannende medicin og/eller rusmidler.

Behandlingscenter Odense hjælper gerne med at tage kontakt til Familieambulatoriet – og har også mulighed for at ledsage den gravide til det første møde på Familieambulatoriet eller deltage i møder efter behov.

Når der er hjemmeboende børn af borgere med stofmisbrug iværksættes altid et samarbejde med Børn- og Ungeforvaltningen, der er reguleret af en procedurebeskrivelse.

7.4 Rådgivning til pårørende og unge

Rådgivning og vejledning er en naturlig del af et misbrugsbehandlingsforløb i Odense Kommune. Ud over den del der foregår i behandlingsforløb, så findes der i Odense Kommune også en række tiltag, der udelukkende handler om rådgivning – enten til pårørende eller til borgeren med et misbrug. misbrugende.

7.4.1 Rådgivning til pårørende

Unge & Rusmidler tilbyder rådgivning til forældre, der er bekymrede for deres barns trivsel i forbindelse med et evt. misbrug af illegale rusmidler. I Unge & Rusmidler tilbydes forældregrupper over fire aftener til forældre til unge i behandling og til forældre, der er bekymret for deres barns forbrug af rusmidler. Desuden tilbydes forældre op til to anonyme og uforpligtende samtaler.

I Behandlingscenter Odense tilbydes et pårørendekursus. Det målretter sig både til pårørende til en borger i misbrugsbehandlingen samt til pårørende til borgere med et aktuelt ubehandlet misbrug. Kurset behandler de udfordringer der er ved at have en pårørende i misbrug.

7.4.2 Rådgivning og undervisning til unge

Rådgivning kan være en nænsom brobygger til behandlingssystemet, hvis den unge har et behandlingskrævende misbrug, men ikke umiddelbart vil i behandling.

Hvis den unge er under 18 tilbyder Unge & Rusmidler én anonym samtale uden at forældre bliver inddraget. Hvis den unge efter første møde ønsker at fortsætte med flere samtaler, er det nødvendigt, at forældrene giver tilladelse til, at vi taler videre med den unge.

Unge & Rusmidler tilbyder op til fem anonyme og uforpligtende samtaler til unge mellem 18 og 25 år.

Unge & Rusmidler tilbyder en udvidet rådgivningsindsats til unge og forældre, hvis de unge går i skole i Odense.

Unge & Rusmidler tilbyder en særlig rådgivning til unge mellem 20 og 30 år, der har tilknytning til psykiatrien via PUR (Psykiatri, Unge, Rusmidler) jf. afsnit 7.2.

Unge & Rusmidler samarbejder med ungdomsuddannelserne i Odense om en rusmiddelforebyggende indsats. Det sker via indsatsen KultuRus. Unge & Rusmidler tilbyder i den forbindelse facilitering og udvikling af rusmiddelpolitikker og handleplaner, sparring i forhold til rusmiddelproblematikker, kompetenceudvikling af fagpersoner samt videns- og dialogoplæg om rusmidler og ruskultur til unge.

8. Klageadgang

Borgere der modtager behandling i Odense har ret til at klage, hvis borgeren er utilfreds med misbrugsbehandlingen.

Det er i udgangspunktet borgeren selv, der kan klage over misbrugsbehandlingen, men borgeren kan ved fuldmagt lade sig repræsentere af en anden person, en forening eller af en advokat. Hvis borgeren har en partsrepræsentant, vil denne kunne klage på borgerens vegne.

Odense Kommune er forpligtet til at vejlede borgere i, hvordan man klager, og hvem klagen skal rettes til. Familie, venner eller en evt. værge vil også kunne hjælpe borgeren med at udarbejde en klage.

Da misbrugsbehandlingen i Odense både tilbyder socialfaglig og sundhedsfaglig stofmisbrugsbehandling, er herunder beskrevet proceduren for at klage for begge typer misbrugsbehandling.

8.1. Klageadgang i forbindelse med den socialfaglige stofmisbrugsbehandling

Hvad er omfattet af klageadgangen for den socialfaglige stofmisbrugsbehandling

- Utilfredshed med afgørelsen om behandlingstype (ambulant, dag eller døgnbehandling)
- Utilfredshed med, at borgeren ikke har fået lov til at udøve sin ret til at vælge frit mellem godkendte behandlingstilbud af tilsvarende karakter som det, der er blevet visiteret til
- Utilfredshed med at borgeren ikke er blevet hørt i forbindelse med sagsbehandlingen af sin sag
- Utilfredshed med at behandlingsgarantien på 14 dage ikke er overholdt? (Behandlingsgarantien betyder, at du har ret til at komme i behandling senest 14 dage fra den første personlige henvendelse)

Hvor skal klagen sendes hen?

Klager over den socialfaglige stofmisbrugsbehandling skal sendes til den afdeling i kommunen, hvor der er truffet afgørelse i borgerens sag. Afdelingen skal have mulighed for at vurdere sagen igen, før den evt. sender klagen videre til Ankestyrelsen.

Hvordan skal klagen se ud?

Der kan klages såvel skriftligt som mundtligt.

Frist for at kunne klage

Der må højst gå 4 uger fra en afgørelse om f.eks. afslag på behandlingstilbud er modtaget til klagen er afleveret i den afdeling, der har truffet afgørelsen.

Hvornår får borgeren svar på sin klage?

Odense Kommune skal svare på borgerens klage senest 4 uger efter at klagen er afleveret/indgivet. Borgeren får skriftligt svar på klagen.

Afdelingen sender klagen videre til Ankestyrelsen

Hvis afdelingen fastholder sin afgørelse, sender den klagen og sagens akter til Ankestyrelsen. Det sker senest 4 uger efter, at den har fået klagen.

Hvis afdelingen ændrer afgørelsen, modtager borgeren en ny afgørelse fra afdelingen.

8.2. Klageadgang i forbindelse med den sundhedsfaglige stofmisbrugsbehandling

Hvad er omfattet af klageadgangen for den sundhedsfaglige stofmisbrugsbehandling

- Utilfredshed med den undersøgelse/behandlingen af misbruget/afhængigheden, som er foretaget herunder
  - Manglende eller utilstrækkelig lægelig undersøgelse
  - Ændringer af dosis,
  - Hyppighed for udlevering,
  - "Tage-hjem-ordninger" m.v.
- Utilfredshed med den undersøgelse for og sikring af behandling af de fysiske og psykiske problemstillinger tilknyttet stofmisbruget

Hvor skal klagen sendes hen?

Klager over den sundhedsfaglige stofmisbrugsbehandling skal sendes til Styrelsen for Patientklager.

Hvordan skal klagen se ud?

Klage skal sendes digitalt. På borger.dk er der et klageskema, hvor borgeren skal logge på med NemID.

Er borgeren fritaget fra at skulle bruge det digitale klageskema, f.eks. fordi borgeren er fritaget fra digital post, kan Styrelsen for Patientklager sende et papirskema. Klageskemaet sendes herefter med almindelig post til Styrelsen for Patientklager

Frist for at kunne klage

En klage skal være indsendt, senest 2 år efter, at borgeren er blevet opmærksom på det forhold, som der ønskes at klage over. Klagen skal dog være indsendt senest 5 år efter den dag, hvor forholdet, der klages over, fandt sted.

8.3. Klageadgang vedr. utilfredshed over personalet

Klager over personalet eller dets opførelse skal sendes til afdelingslederen i behandlingstilbuddet.

Hvis borgeren er utilfreds med, den måde klagen behandles på, kan borgeren gå videre med sin klage til chefen med ansvaret for behandlingstilbuddet.